

[Chr. Madsen.]

kedspolitikken bør gøres til en hovedbestanddel af den økonomiske politik. Der bør udarbejdes og altid foreligge beredskabsplaner for at imødegå beskæftigelsesvanskeligheder, og et omfattende arbejdsformidlingssystem må udbygges med velkvalificeret arbejdskraft og udbygget kommunikationsnet. Der skal føres lokaliseringspolitik, og den geografiske mobilitet af arbejdskraften er først og fremmest afhængig af boligproblemet.

Det er skrevet i den henstilling, man fik fra OECD i 1964. Her røres der ved noget meget aktuelt, men jeg har ikke hørt, at nogen her i folketinget har taget den sag op til nærmere behandling.

Tværtimod er der noget, der tyder på, at vi anlægger en linje, som går i en noget anden retning. Jeg vil kun nævne, at den arbejdsformidling, som man nu skal have igangsat næste år, ikke omfatter noget i den retning. Der er ikke den tilstrækkelig kvalificerede arbejdskraft til at gå ind i fremtidens muligheder med hensyn til erhvervsudviklingen, markedspolitikken, uddannelsen og retten til at gribe ind i uddannelsen. De, der deltog i forhandlingerne om den nye arbejdsloshedslovgivning, ved, at der dengang i forbindelse med lovforslaget kom en hel del udtalelser og betænkninger, der på mange områder tog stilling til OECD-erklæringen. Man var indstillet på, at der skulle føres arbejdsmarkedspolitik. Men lovens enderesultat blev, at den arbejdsformidling, vi får, bliver den samme, som var indpasset i det gamle system, og det har ikke nogen mulighed for at give den udvikling, vi er inde i eller nødt til at se frem til.

Der er en mærkelig ting, der foregår i vort land. Til trods for at vi har stor arbejdsløshed overalt i næsten alle områder, København iberegnet, og størst i det, man kalder egnsudviklingsområder, kan man i en konjunkturtabel, som Danmarks Statistik udsender, se, at nogle industrier mangler arbejdskraft. Det udnyttes i stor udstrækning af den borgerlige presse, at der er denne mangel på arbejdskraft. Tobaksindustrien i hele landet mangler til eksempel 12 kvinder, træindustrien 10 ikke-faglærte, gummiindustrien 20 kvinder, jern- og metalvarer 5

ikke-faglærte og 5 kvinder, jernstøberier 14 faglærte og 17 ikke-faglærte og 13 kvinder — og sådan kan man blive ved med meget små tal for manglende arbejdskraft, og vel at mærke i de områder, hvor der bliver kontrolleret i omtrent alle faggrupper, nemlig i ca. 70 faggrupper. Jeg kan ikke forstå, at noget sådant kan komme ud i den officielle statistik. Der må da være noget galt. Man undersøger ikke fra ministeriets side, hvordan arbejdsloshedslovgivningen administreres, og man undersøger heller ikke i uddannelsen af ikke-faglærte, om man ikke let kan uddanne arbejdskraft i så lille et antal som det, der her nævnes. Så kunne vi blive fri for, at nogle industrier generer folk ved at sige, at de mangler arbejdskraft, mens der går i hundredvis af arbejdsløse overalt i landet.

Den omskoling, arbejdsministeren nu søger igangsat, bl. a. ved at søge dækket de foreliggende arbejdstilbud, kan måske give resultater; men jeg tvivler på det. Man kan nemlig stille sig det spørgsmål: hvad skal man omskoles til? Konkrete arbejdstilbud foreligger jo ikke nogen steder her i landet, i hvert fald ikke i det nordjyske område. Hvis der kommer industrier derud, er det klart, at man på forhånd kan sige, at dem skal man omskole sig til, hvis der ikke er andre, der kan påtage sig opgaven. Men det varer noget, inden der kommer industrier til egnsudviklingsområderne, så spørgsmålet er stadig væk det: hvad skal folk uddanne sig til? Det er ganske klart, at det er bedre at gå på skole og få en vis uddannelse, selv om man ikke har brug for den, under en arbejdsloshedsperiode. Det vil jeg gerne gå med til, for det giver større reserver at trække på den dag, der er beskæftigelse nok at hente. Men som det foreligger i øjeblikket, må man stadig væk stille sig det spørgsmål: hvad skal de forskellige mennesker uddanne sig til?

Man har jo rundt omkring i de forskellige specialarbejderskoler visse programmer, som man mener kan gennemføres med et godt resultat. Man nævner til eksempel, at der kan sættes udsendelsesprogrammer i gang for ikke-faglærte inden for den nye plasticindustri i større omfang, end man gjorde tidligere, og man forsøger på i nogle områder at gøre det. Der kan nok være mange